

Konuyla ilgili önceki yazıda ABD'nin Suriye'den çekileceğini açıklamasının doğru değerlendirilmesi gerektiğini, bunun bilinen anlamda "güçlerini tümüyle çekmek" olmayacağını belirtmiş ve örnek olarak da Afganistan'ı vermiştim. ABD'nin Suriye'nin sadece kuzeyinde değil güneyinde kurduğu büyük bir üste de askerleri bulunuyor. Hepsinin birden çekilmesi ihtimal dışıdır.

ABD için asıl önemli olan Suriye değil İran'dır. İran, Irak'ta çoğunlukta olan Şiiiler, Suriye ve Lübnan'da Hizbullah'a kadar uzanan bir "Şii koridoru" kurmuş durumdadır. ABD ve İsrail'in Ortadoğu'daki esas çabası da bu koridorun parçalanmasına yöneliktir. ABD'nin Suriye'den tümüyle çekilmesi, İran ile artık uğraşmayacağız anlamına gelir ve bu da mümkün değildir.

İki büyük güç, Rusya Federasyonu (RF) ve ABD Suriye'de kara savaşına girmediler ya da piyadeyi savaşa sokmadılar. Hava gücü önemlidir ama piyade olmadan kesin sonuç alınmaz.

Suriye'nin savaş uçakları bulunmasına karşın ordusu İslam Devleti (İD) karşısında tutunamadı. İran ve Lübnan Hizbullah'ının yoğun yardımı da yeterince etkili olmadı. Karada Suriye ordusu, İran askerleri ve Hizbullah ile RF'nun hava bombardımanı birleşince İD gerilemeye başladı.

İD askeri yönden güçlü bir örgüttür. Eski Irak ordusunun subayları tarafından yönetilmektedir ve Musul'u ele geçirerek edindiği çok sayıda ağır silaha sahiptir.

Hatırlayacaksınız İD Kobane'ye saldırdığında yoğun bir direnişle karşılaştı ama yavaş da olsa ilerledi. ABD savaş uçaklarının bombardımanı sayesinde Kobane İD'nin eline düşmekten kurtulacaktı.

RF de Suriye'de kara savaşına girmiyor. Afganistan savaşı Kızıl Ordu'nun Vietnam'ı oldu. Daha sonra Taliban'ı oluşturacak olan Mücahitlere karşı savaşı kaybettiler ve ağır kayıp verdiler.

Türkiye eskiden beri Suriye'de ABD'nin piyadesi olmak istiyordu. YPG de aynı role talipti ve ABD ikincisini tercih etti. Türkiye'nin İD'ye karşı mücadele edeceğine inanmıyorlardı. Ek olarak YPG hem Suriye hem de İran için sorun demektir. PYD/YPG'nin Rojava'daki özerk yönetimi Suriye'nin bölünmesiydi. Bölgede Kürtlerin başarı kazanması Kürt nüfusuna sahip İran için sorun olduğu gibi Türkiye için de sorun olurdu.

Türkiye ile ABD arasında nasıl bir pazarlık yapıldığını bilmiyoruz. ABD kuzey Suriye'deki askerlerini önemli oranda çekerse (sanılıyor ki ABD'nin sadece burada askeri bulunuyor, ama böyle değildir), Türkiye İD ile mücadeleye girecek ve bu arada esas olarak YPG'ye saldıracaktır. Bunu ABD de biliyor. Politikada karşılıksız hiçbir şey olmayacağına göre, gerçekten dedikleri gibi yapacaklarsa eğer, iyi tavizler aldılar demektir. Türkiye ABD ile RF arasında iyi oynuyor. Şu sıra bitmek üzere olan ve 2000 yılında yayınlanan **Alt Emperyalizm ve Türkiye** kitabının devamı olacak olan kitapta da bunu özellikle belirtiyorum. Hem ABD hem de RF arasında oynayabilmeniz için ikisi tarafından da dikkate alınacak düzeyde bir güç olmanız gerekir. Hiç birisi Türkiye'yi öteki tarafa itmek istemiyor ve bunu bilen AKP yönetimi de arada oynadıkça oynuyor.

Anlayabildiğim kadarıyla YPG/PYD de bir dönem ABD ile RF arasında oynamaya yöneldi ama yapamadı, yapamazdı da. Öz gücünüz zayıf, bu iki büyük güce verebileceğiniz ödünler bulunmuyor ve bu durumda aynı yöntemi kullanan Türkiye ile başa çıkamazsınız.

YPG'nin yerine geçmek Türkiye'ye önemli avantaj sağlar. Türkiye PYD/YPG'nin aksine iki güç arasında daha başarılı oynayabilir ve bu nedenle de onun yerini almaz. En başta Rojava'yı yok etmese bile ağır darbe indirebilir, zaten amaç da budur. Suriye'nin bir bölümünü daha işgal ederek bu ülkede iyice kalıcı duruma gelir. Bu ise İran'ın bölgedeki gücüne karşı önemli bir adım olur. Böyle bir adımı İsrail de memnuniyetle karşılayacaktır. Bu ülkenin ikide bir Suriye'deki hedefleri havadan bombalamasının asıl amacı İran'a "benim sınıırıma fazla yaklaşma" mesajı vermektir.

Suriye Türkiye'nin kendi topraklarındaki yeni hareketini mutlaka protesto edecektir ama memnun da olacaktır. YPG denetiminde bulunan Fırat'ın doğusu Suriye'nin petrol kaynaklarının bulunduğu asıl bölgedir. Türkiye yüksek payını almadan bu bölgeden YPG'yi çıkarsa bile alanı Suriye'ye bırakmaz.

Bu kitapta Türkiye'de ekonomik kriz olduğunu ama bunun değişik rakamlara indirgenemeyeceğini de belirtiyorum. Yıllarca İD üzerinden petrol ticareti yaptılar ve yüksek para kazandılar. İnan yıllarca ambargoyu Türkiye üzerinden ihracat yaparak deldi ve Türkiye de payını doğal olarak aldı. Türkiye Katar'da s kurdu ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin bu ülkede giriştiği darbeyi engelledi. Katar'da para çok, öyle değil mi?

18 Aralık'ta Merkez Bankası raporunda ülkeye son on ayda 18,4 milyar dolar kaynağı belirsiz nakit girdiği açıklandı.

Türkiye son beş yıldı Suriye'deki savaştan çok para kazandı ve bunu sürdürecektir. Sayıları 4 milyona ulaşan Suriyeli mlteciiler çok ucuz işgücü olmalarının yanı sıra Avrupa Birliği'nden mlteciilere yardım için 6 milyar avro sözü alındı ve bir bölümün ödemesi de yapıldı.

Bianet'in haberine göre 2018 yılında en az 108 göçmen-mülteci işçi öldü. En az çünkü büyük ihtimalle tespit edilemeyenler de bulunuyor. En fazla lenler Suriyeliler, ardından Afganlar...

Türkiye işçi sınıfının hala Türklerden ve Kürtlerden ibaret olduğunu sananlar bulunuyor; göçmen-mülteci işçileri görmezlikten geliyorlar. Bu bağlamda Hardt ve Negri'nin **İmparatorluk** kitabını okumanızı öneririm. Kitabın son sayfalarında ABD işçi sınıfının tarihsel hareketsizliğinde göçmen işçilerin payı anlatılır. Büyük fabrikalara birbiriyle çelişkisi olan halklardan göçmen işçiler alınıyor ve bunlar kesinlikte birlikte hareket etmiyorlar. Hangi halktan yüzde kaç işçi alınması gerektiği bile saptanmış...

Suriye'deki savaş ve buradan gelen mlteciiler Türkiye'nin o kadar işine yarıyor ki...

Son olarak ülkeye alınan bir milyon civarındaki Afgan için de benzer belirleme yapılabilir.

Suriye'de savaşan İnan ordusunun verdiği kayıplar arasında çok sayıda Afganistanlı bulunduğunu biliyor musunuz? Afganistan'dan kaçıp İnan'a sığınanlar Suriye'deki savaşa sürülüyor.

Herkesin kendi piyadesi bulunuyor ne de olsa...

Suriye'deki İnan ordusunda Afganların oranını bilmiyorum ama az olmasa gerek...

ABD'nin Suriye'den biraz olsun çekilmesiyle Türkiye'ye yeni kazanç kapıları açılıyor.

En azından silah sanayisinde ürettiği yeni silahları deneyecek ve bunlara daha kolay pazar bulacak...

Kürtlerden aldığı bölgelere kendisinin eğittiği dinci grupları yerleştirecek...

Afrin'de böyle yaptı...

Böylece bölgeden çekilse bile gerçekte orada kalmış olacak...

Savaştır, kayıp doğaldır ki verilecektir ve hatta olduğundan daha düşük bile gösterilecektir.

8 Ocak'ta ABD ve Türkiye heyetleri arasında Suriye ile ilgili görüşme gerçekleşecek...

Bu tür görüşmelerde genellikle önceden kararlaştırılmış konular resmiyete dökülür...

O zaman daha yakından görebileceğiz...